

החלטה לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988

בדבר מתן אישור לפטור מהסדר כובל בין

ש. שסטוביץ בע"מ לבין ציון דעיה שיווק ומכירות בע"מ

1. פתח דבר

מונחת בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 (להלן **החוק**) להסדר כובל שהצדדים לו הם ש. שסטוביץ בע"מ (להלן **שסטוביץ**) וציון דעיה שיווק ומכירות בע"מ (להלן **ציון שיווק**).

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של שוק המושפע מן ההסדר, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלה ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסדר והצדדים לו

2.א. הצדדים להסדר

שסטוביץ היא חברה פרטית העוסקת בייבוא, שיווק והפצה של מוצרי צריכה, מזון – דוגמת פסטה ורטבי ברילה, תה פומפדור, טונה ריו-מארה, חטיפי בריאות free, ומוצרי מזון תחת מותג "מאסטר שף", קוסמטיקה, טואלטיקה וניקיון עם מגוון רחב של מותגים דוגמת קולגייט, פלמוליב, ספיד סטיק, רבלון, ניוטרוג'ינה ועוד. כמו כן, עוסקת שסטוביץ באמצעות חברת מנה י.א. בע"מ שבשליטתה בייצור מוצרי מזון כמו שקדי מרק ופריכיות. בתחום מושא בקשת הפטור שסטוביץ משווקת ומפיצה עוגיות של חברת "merba" ובהם בין היתר עוגיות שוקולד צ'יפס, עוגיות ממולאות שוקולד ועוגיות מצופות.

ציון שיווק היא חברה פרטית בבעלות מר ציון דעיה (100%), אשר החלה לאחרונה לעסוק בייבוא לישראל של מוצרי מזון, ובפרט מוצרי מתיקה, שוקולדים ועוגיות תחת המותג צ'וקטה (Chocketa). בין היתר, ניתן למצוא מוצרים דוגמת עוגיות, טבלאות שוקולד, בייגלה, עוגות אישיות, ממרח שוקולד וממרח אגוזים.

2.ב. ההסדר והכבילות המצויות בו

ההסדר מושא בקשת הפטור שבפני הוא הסכם במסגרתו שסטוביץ תעניק שירותי הפצה וסחר לחברת ציון שיווק עבור מוצרי צ'וקטה בתמורה לעמלת הפצה (להלן **הסכם ההפצה** או **ההסכם**). שירותיה של שסטוביץ במסגרת הסכם ההפצה כוללים ניהול לוגיסטי של הובלת המוצר ללקוח, גיבוש וניהול הסכמי הסחר, גבייה וכו'. לפיכך, עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה.

במסגרת הסכם ההפצה ממנה ציון שיווק את שסטוביץ כמפיצה בלעדית של מוצרי צ'וקטה בישראל (להלן **כבילת הבלעדיות**) וכן מתחייבת שלא תפיץ או תמכור במישרין או בעקיפין את מוצרי צ'וקטה אלא באמצעות שסטוביץ.

בנוסף לכך, מעניקה ציון שיווק לשסטוביץ זכות הצעה ראשונה להפצת מוצרים חדשים אשר החברה תהיה מעוניינת להפיץ ואשר אינם נכללים ברשימת המוצרים הנספחת להסכם (להלן **כבילת זכות ראשונים**).

כבילת הבלעדיות נחוצה על מנת ששסטוביץ תוכל להשקיע בשיווק ופרסום המוצר ובניית המותג, מבלי לחשוש מהנאת חינם מצד משווקים מתחרים. כאמור, כבילת זכות הראשונים קובעת כי לשסטוביץ זכות הצעה ראשונה לכל מוצר חדש שציון שיווק תבקש להפיץ, ללא קשר אם מדובר במוצרי צ'וקטה או לאו. לכן, מדובר בכבילה שאינה נחוצה למימוש עיקרו של ההסדר מפני שהחשש מהנאת חינם מצד משווקים מתחרים מתקיים רק ביחס למותג צ'וקטה. בהתאם, הפטור לכבילת זכות הראשונים ניתן רק ביחס למותג צ'וקטה.¹

¹ למען הסר ספק יובהר כי הוספת מוצרים להסדר יהיה בכפוף להוראות סעיף 16 לחוק בדבר שינוי מהותי.

בכפוף לאמור שוכנעתי כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו ומתקיים התנאי שבסעיף 14(א)(2) לחוק.²

3. השפעת ההסדר על התחרות

מכיוון שבין הצדדים קיימת חפיפה אופקית בתחום העוגיות, עשוי היה להתעורר חשש ליצירת כוח שוק חד צדדי. כתוצאה מן ההסדר עשוי היה גם להתעורר חשש מפני הגדלת כוח המיקוח של שסטוביץ בפני לקוחותיה, אשר מוסיפה לסל מוצריה את מוצרי צ'וקטה. כפי שיוסבר להלן, חששות אלו מופגים.

בתחום העוגיות, הן כאשר מתייחסים לכלל העוגיות כשוק אחד והן כאשר מחלקים את תחום העוגיות לקטגוריית בייסיק ולקטגוריית פרימיום ובוחנים את מוצרי הצדדים בקטגוריית הפרימיום,³ נראה כי קיימים שחקנים רבים בעלי נתחי שוק גדולים ומשמעותיים מן הצדדים. בנוסף, התוספת של מוצרי צ'וקטה לנתח השוק המצרפי של הצדדים זניחה ועומדת על אחוזים בודדים.

באשר לחשש מהגדלת סל מוצריה של שסטוביץ, עשוי היה להתעורר חשש מפני הגדלת סל מוצריה באופן שיאפשר לה להגביר את יכולתה לקשור בין המוצרים השונים בסל. אולם, בדיקת הרשות העלתה כי לציון שיווק מגוון קטן ולא משמעותי יחסית של מוצרים ובכל אחד ממוצריה קיימים תחליפים של שחקנים אחרים, חלקם גדולים ומשמעותיים. בנוסף, לא עלה חשש במסגרת השיחות עם לקוחות ומתחרי הצדדים בעניין זה והיא מהווה שחקן קטן באשר לכלל מוצריה.

בנוסף להפגת החששות התחרותיים שהיו עשויים להתקיים, כמפורט לעיל, בקיומו של ההסדר גלומה יעילות רבה מפני שהוא טומן בחובו יתרונות לגודל.

² גילוי דעת 1/18 בעניין פרשנות סעיף 14(א)(2) וסעיף 15 א(א)(2) לחוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח - 1988 (6.5.2018) רשות התחרות 501500.

³ יובהר כי לצורך החלטתי זו לא נדרשת הכרעה בשאלת קיומן של קטגוריות נפרדות בתחום העוגיות.

לאור כל האמור לעיל, שוכנעתי כי הכבילות שבהסדר הכובל אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של שוק המושפע מן ההסדר ובאמור אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי עם הוועדה לפטורים ולמיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ולהעניק את הפטור המבוקש למשך שש שנים.
בהתאם לסעיף 15(א) לחוק נתונה החלטתי זו לערר בפני ראשת בית הדין לתחרות על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

מיכל כהן
מ"מ הממונה על התחרות

ירושלים, כ"ז אב, תשפ"א

5 אוגוסט, 2021